

Contra malam pro malo. Tunc enim malum pro malo redditur. si coripi

endus non corrigitur. sed prava dissimilatio negligitur.

Semper. Vel generaliter ad omnes semper gaudete.

Sine intermissione. Id est. semper iuste vivite et eterna desiderate.

Augustinus. Iustus enim nunc desinit orare. nisi desinat iustus esse. semper orat qui semper bene agit. Ipsius enim desiderium bonum oratio est. Et si continum est desiderium. continua est oratio.

Vel In christo est opera voluntas dei quod hec fuerint in Christo in quo nihil do displi

citur.

Spūm noli extingue. Quia voluntas dei est facere hec omnia: vos maiores qui habetis spiritum sanctum dominum intelligite nosque abscondere. quod merito et vos perderetis. Vos subditi prophetias illorum nolite spernere. tu non omnia in discrete accipiat. sed probate. ratione discantite: et quod bonum inveniatur tenete.

Spūm noli extingue. Id est. sicut spiritus sanctus ad horum quid reuelat: nolite prohibere loqui quod sentit. Et spūm sanctum qui datum est nobis. non quātus in se: sed in nobis extinguimus. non peccando fugamus.

Ab omni spezie mala. Solent enim spiritus immundi fallaciter dicere bona et inter hec subinducere prava. ut per hec quod bona sunt accipiantur et mala.

Ipse autem dicit. Ego ita platos et subditos moneo. ipse autem dicens qui potest.

Spūm vester. Ratio servetur integra non consentiendo carni. Usque in aduentum domini. Hoc est usque ad finem vite. Et alia. Id est. sensu alitas integra servanda rationi. Et cetera. quod nichil agatis eius misterio: unde aliquis conqueratur. Aliqua do inquinatur anima per cogitationem malam. et emundum tamen corpus. Ideoque spiritus integrus in homine dicit esse debere. Si autem mala vita vel cogitatio intercedat. non erit integrus spiritus.

Spūm et anima et corpus. Augustinus. Tria posuit quibus homo constat: id est. spiritum animam et corpus. scilicet illud quo intelligimus et illud quod vivimus. et illud quo visibles et contractabiles sumus. que rursus duo dicuntur. quia sepe anima cum spiritu nominatur.

Vel Spiritus ponitur pro donis suis. id est. gratia spiritus que data est in baptismate. seruet incorrupta et integra. ne nostro rictio vel immixtio corruptatur vel fugatur. Nam dum agit homo. que odit spiritus.

et us recedit ab eo gratia eius penitus vel minitur.

Fidelis. Oro ut sanctificet. ut sanctificatos seruet. nec inde dubitau

dum: quia vero est in promissis. qui vocavit.

Sine querela ait. Augustinus. Non sine peccato de perfectione iusti hominis. Aliud est esse sine peccato. quod de solo in hac vita unigenito dictum est. Aliud est esse sine querela. quod de multis iustis etiam in hac vita dici potuit. Quia est quidam modus bone vite. de quo etiam in ista conuersatione in

ista querela esse non possit. Quis enim infestatur de homine. quine mini malum vult et quibus potest fideliter consilium. nec contra cuiusquam iniurias tenet libidi ne vindicandi. ut vera

citer dicat. sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. et tamē co

ipso quod hoc dicit. sine peccato se non esse declarat. In multis non offendit. o. C. I.

Paulus et sil. Quia in prima epistola quedam dicit de aduentu domini. et resurrectione mortuorum.

nunc aliam scribit epistolam apostolus. et notum facit eis de temporibus nouissimis. et de aduersarij deiectione.

Scribit hanc epistolam ab athenis per timum diaconem et onesum acholithum.

Epistola ad thessalonicenses prima finit. Argumentum in secunda incipit.

Thessalonicenses secundam scribit epistolam apostolus. et notum facit eis de temporibus

nouissimis. et de aduersarij deiectione.

Scribit hanc epistolam ab athenis per timum diaconem et onesum acholithum.

Argumentum finit. Epistola pauli ad thessalonicenses secunda incipit.

C. C. I.

Et fratres sunt quoniam no-

Aulus et fil-

mine scribit hec et prima

uangs et thymothe

epistola. scribit vel bunt

us ecclesie thessa-

lonicum in deo patre nostro et

domino ihesu christo. Gratia vobis

et quanto hec non a nobis

et per a deo patre nostro et domi-

no quasi quod tenetis: neque qui bonum de quo sp-

ecimus gratias. et nunquam solvere possumus et di-

gnum est.

no ihesu christo. Gratias agere

imperfecti erunt. Ideoque scripto scripsit eis non iminere die iudicij suo tempore ne aplaus in beneficiis propter reprobatum. vel ne dyabolus expectantibus aliquam

fraude illuderet. Corrigit etiam asperius inquietos

Et est intentio apostoli bonos et quietos ad pacificos monere. et inquietos corriger

et quod obscurum in precedenti epistola dixerat hic aliquatenus agere.

Oro salutem. Deinde gratias agit de bonis eorum. postea monet ad pacificum et

statim. In assertum. quod aduenit christi antequam puerum et aliquid aduenit antequam significat obscura denuntiat. agens de abolitione romani regni et intersectio antequam

Littera fine vero et curiosos corripit obsecrat.

Gratias agere tecum. Hic gratias agit deo de bonis eorum. ne forte de

tanto bono quod ex deo habebant extollentur tanquam a seipsis habentes.

In inuicem. Ut scilicet qui diliguntur diligat alios. et mutuis obseruatis charitatem ostendat.

Quas sustinetis.

Ideo gloriamur quia sustinetis ita ut sitis exemplum et documentum aliis. quod iuste indicat deus. dum vos os punitis affligi. malos prosperantur. Videt enim vos et malis in melius proficere. illos et prosperis deteriores esse. quia etsi eis exemplo. ne fatigentur dum corripuntur a deo: quod affigit omnem filium quem recipit. apud quem est istum ut incipiat a domo censu iudicium. Vnde petrus ait: *Lem pus est ut incipiat a domo eius iudicium. Ju si iudicij dico quod et respectu presentium vestrum potest: dum boni meliores. mali efficiuntur deteriores.* Nam haec condicione dico sibi. Si iustum est apud deum. Quasi iustum appetit iudicium. quo in presenti indicat deus. Si attendatur iudici um futurum. ubi mani feste omnibus patet in stria. dum reddit sine goli secundum merita. per quod et presentia iusta esse probantur finaliter. si iustum est dari his regiam. vobis requies. Si quis enim finem hunc attendit non in iustum esse dicit bonos purgari. malos sordescere. sicut utriusque ex sua vita meruere. Simile huic dicit david. existimabam et cognoscere labor est a me. donec intrer in sanctuarium dei et vel ligia in nonissimis eorum. tamen ex presentibz videlicet pot. vel subdit. Venutam propter do los posuisti eis deieci. cisti eos de allena. **Et in exemplu in stiudicii. q. futuri.**

Si enim talis severus punit peccata in penitentibus. quid faciet induratis? ut intelligatur quod non potest impunit. qui non parcat iustis. Iusti. si tamen iustum est. quod constat esse. Non enim ponitur hic sicut pro dubitatone sed pro affirmacione. vnde alius interpres ait. Si quidem iustum est. **Et in reuelatoe.** Incipit ostendere quod horribilis tribulatio illis. et quod iusta da regnes istis futura est. **Domini ihesu.** venientis in flama ignis. non quod sit flama circundans. sed per effectum. quia inimicos erunt. Vnde ideo dicit in flama ignis. quia ignis erit in mundo. qui precedet eum tantum spaciun aeris occupans. quod occupavit aqua in diluvio. qui exiret terraz et crassitudine aeris et pur

gabit electos

Qui non nove. Non alii sunt qui nesciunt legem. Et qui non obedient. quod alii sunt qui sciunt sed non exequuntur.

Dabunt pe. Id est sustinebit. dare enim aliquando ponit. pro sustinere ita et hoc et cognoscere. Qui enim patitur dat ei quem offendit penas qui assi gratias.

In interiti et nas. Quasi semper sentient penas. non tamen semper deficiunt.

Cum venerit glori. Et admirabilis fieri in sanctis eius. et admirabilis fieri in minoribus. et tempus operandi non habuerunt.

qui testimonium nostrum credunt. Quamvis super humanum sensum esset. vel vobis dominus non querentibus rationem. id est deo vel in illo die. et propter illum diem ut tunc liberemini et revelationis domini. tum est super vos in die illo. In

quo oramus etiam semper pro vobis. Cognos iudicet quos vocet ad regnum per gratiam.

bis ut dignetur vos vocacione sua. Interim. et plene faciat velle omne bonum deus noster. et impleat omnem

voluntatem suae bonitatis. et opus fidei constantia. et ita impletat ut in hac vita et in vobis et celebri fama et honor.

in virtute ut clarificetur nomine domini nostri ihesu christi in vobis. et clarificemini in futuro. et plus quam digni sitis resicut homo christus clarificatus est. et vos in illo secundum gratiam dei nostri et domini ihesu christi.

C. II.

Rogam autem. Non solum oramus sed rogamus. Si vultis et vobis proposit aduentus christi futurus. et ad iudicium vos fratres per aduentum domini. et per aduentum. et omnium sanctorum. Si vultis et in ea venture. ni nostri ihesu christi et nostre concordie. et tendentis. et christi. et ad corpus aquile. vel in identitatem et mente et corpore vitam. qui modo in diversum tendimus. Quid: gregationis. et ipsum: ut non cito parum titubemus. et puro intellectu mouemini a vestro sensu neque per vicino periculo. et quasi instet dies domini. terreamini. neque per spiritum. neque alienius pseudo apostoli qui hoc exponebat de scripturis per sermonem. neque per epistolam.

dicij obsecrans eos. ne leuiter et facile de aduentu domini. quasi de prope imminentia opinionem recipient vel terrebantur.

Non cito mouemini. Quasi. Si mouemini cito est. nichil enim vobis infertur quod duci daret.

Neque per spiritum. Id est. si malignus spiritus quasi angelus lucis apparet in visione hoc vobis persuadeat. Vnde si quis dicat per spiritum sanctum relevantem se cognovisse quod dies iudicij imminent.

Neque per epistolam. Solent enim tergiuersatores ut fallant sub nomine clari alicui viri epulum fingere. et autoritas nostra possit commendare. quod per seipsum recipi non posset.

Quasi instet di. do. Non quād velit ut habeat succinctos libbos
lucernas ardentes. in manibus expectantes quād revertatur domin⁹ a
nuptijs. Aug⁹ ad isicū. In q̄ ei quēq̄ inuenierit su⁹ nouissim⁹ dies. in h̄c
sp̄bēdet mūdi nouissim⁹ dies. q̄ q̄lis q̄s q̄ die illo morit⁹ al⁹ in die illo in
dicabit⁹ et ideo vigilare debet omnis christianus ne impatum eum inueni
at domini aduent⁹. Imparati enī inueniet dies ille. q̄ne impat⁹ inuenierit
vite huius dies ultimus. Et ideo non ait solum ne terreamini vel seduca
mini. s̄ addit. Quasi

instet dies dñi. Hoc
ideo dicit ne ipsa p̄turbatione dum incantati
inuenient. possent se
ducere ad adorādū dyabolū. qui hoc agebat.
vt sub nomine christi
apparēs faceret se ade
rari. vt non possit.
temp⁹ signa aduent⁹
aplos p̄scriptis.

Quoniam nisi
venerit. Occulto
quitur de destructōne
imperij romani. ne irri
taret eos ad p̄secutōēs
ecclesie. Vt dicit de
spiritu impio romani
ecclesie. vel discessione
a fide.

Nisi venerit
refuga primum ang⁹.
Sic aliq̄ codices bēnt
Qd nulli dubium est
de antichristo eū dixis
se. q̄ne refugam vocat
vtiq̄ a dño deo. Si
enī hoc de oib⁹ impj⁹
merito dīc p̄t. q̄nāto
magis de isto.

Chilius perdit
onis. Antichrist⁹ nō
p̄ naturā. s̄ p̄ imitatio
nem.

In tēplo. Vel i
templo. Aut. Non
nulli n̄ ipm p̄ncipē tā
tū. s̄ vniuersum corp⁹
eius. i. ad eū pertinētē
hoīm multitudinem si
mul cum ipso principe
suo s̄ loco intelligi vo
lunt. rectiñ q̄ dīc p̄t
tāt. sicut et in greco est
nō in tēplo. s̄ in tēplū
dei sedeat. q̄si ipse eū
suis sit templū dei q̄
ē ecclesia. sicut dīc sedet
in amicū. i. vt amic⁹

Daymo. Nasce
tur aut̄ antichrist⁹ in babilonie de tribū dan. iuxta q̄d iacob ait. Fiat dan
coluber in via. cerasites in semita. Et cū venerit hierosolimā circūcidet se di
cens iudeis. Ego sum xps vobis p̄missus. Lunc p̄fuerit ad eū oēs iudei. et
redecorabunt rēplū a romanis destruktō. sedebitq̄ ibi dīc se eē dēn.

Tanq̄ sit deus. Nam sicut in christo oīs plenitudo divinitatis ha
bitavit. ita in antichristo plenitudo maliciæ et oīs iniquitas habitabit. q̄ in
ipo erit caput omn̄ maloz. s̄ dyabol⁹; q̄ est rex sup̄ oēs filios sup̄bie.

Scitis. Quia eos scire dīc quid detineat. nec apte exponit. et iō nos
nescim⁹. n̄i qd̄ quidā suspicant̄ de romano impio dīcū fuisse donec tolla
tur. vel de medio fiat. Et iō aplm non id apte scribere voluisse ne calūntaz
s̄. incurreret. q̄ imperio romano male optauerit cū speraret ēternū. Et hoc
qd̄ dīc. Iā enī mīsteriū opatur iniquitatis nerōnem voluerūt intelligi. et
facta velut antichristi videbant̄. vñ non nulli vel viu⁹ raptū occultari do
nec suo tpe reueler̄. vel occisi resurrect⁹ et futur⁹ antichristi suspicabant̄.

Quidaz putant hoc dictum esse de malis et ficiis qui sunt in ecclisia tā diu

donec p̄ueniat ad tm̄ numer⁹. q̄ antichristo magnū faciat p̄lm. Et hoc di
cūt ee mīsteriū iniquitatis. q̄ videtur occultū. Et de hoc dictū esse. Quid
nūc detineat scitis. Et cū ait. vt qui tenet nūc teneat dicunt aplm horatifi
deles vt in fide quā tenent. tenacit̄ perseverēt. donec exeat de medio ecclig
mīsteriū iniquitatis quod nūc occultū est. Et est sensus. Tān hoc sup̄st a
gendū. vt qui tenet nūc fidē. teneat. et firmiter in ea perseveret. donec inīq
tas. i. facti exeat de medio ecclig que nūc occulta est. i. manifeste ab ea re
cedat. vñ de nob̄ exie
tūt. s̄ nō e. ex nob̄.
ita tunc aperte.

Suo tēpore.
Hiero. Cōpleta ac
cessiō ad romanū im
perium. et ad romani
ecclesie obediēt̄ ade
rit discessio ab vroq̄
ipio. q̄ impleta aderit
ille iniquis iplo tpe
mīc quo plenitudo gē
tū intrat ad fidē. rene
labit discessio t̄ scista
bit dies dñi.

Nam mysteri
um. Tām in ipis
inīq̄ accessiōnī inue
nit inīq̄as. s̄ mystica
i. pietas noīe palliata
vt velint haberi mini
str̄ xp̄i cū sūt p̄sido.
Dā mysteriū Day
mo. Iā dyabol⁹ oc
culē p̄ nerōnē. et alios
occidebat martires. s̄c
p̄ illū tūc apte fact⁹
ē occidēdo helyam et
enoch alios q̄ pluri
mos. et sunt nero et alij
vmbra futuri antichri
sti sicut abel et daniel
christi.

Donec de me
dio. f. i. tollat illa po
testas romani imperij
dī medio mūdi. q̄ oēs
vndiq̄ romā q̄li ad
caput p̄fuerant. Vl
q̄ fidē tenet teneat do
nec ipla refrigerescat.
Vl q̄ detinet illū. i
accessio ad fidē define
at donec ipsa tollatur
de medio. Vl donec
inīq̄as q̄ modo ē my
stica fiat de med. i. q̄li
de p̄mūl. vt nō eru
bescit hō adulterari
vel furari sicut nec am
bulare vel loqui.

De medio fiat. Sc̄ discessio. i. manifeste apparet. et tūc iā reuelata
discessio a do vero iā refrigerata charitate ex abūdātia inīq̄atō reuel. zc
Spū. o. Id ē x̄tute sp̄issanci q̄ dī sp̄is oris. q̄ ab eo procedit.
Spū. o. Id ē potētia iussiōne sue sine p̄ se. sine p̄ michaelē. Oci
detur aut̄ vt doctores tradūt in monte oliveti in papilione et solio suo. il
lo loco. cōtra quē dñs ascendit in celos. Illo iterfecto nō statim veniet xps
s̄. vt in danielē intelligit̄. cōcedit̄ electis ad p̄gnitentiā dies. xl. v. quātū
post dominus venturus sit penitus ignoratur.

Mēdaciōbus. Aug⁹. Vl quia non vera vt videntur. s̄ fantastica.
Vl si vera. dei permissione ad mendacim̄ trahunt.
Ideo mittet illis deus. zc. Aug. Dī dyabolū ista facere p̄mis
tet. iusto qd̄e iudicio q̄nis facit ille inīq̄ maligno q̄ consilio. Proinde iu
dicati sedēcentur et seducti iudicabuntur. s̄ indicati iudicio dei occulē insto
et iuste occulto sedēcentur. Seducti aut̄ iudicabuntur nouissimo manife
sto q̄ iudicio per christum iustissime indicatur. iniustissime indicatum.

Dimitias. Ut salicet nō in illo periculoso tempore ultimo: sed i primi tina ecclisia crederemus in christū atq; fidē confiteremur. *Vel* nos aplos pri mitias omniꝝ credentiaꝝ quia apostoli pri mi crediderunt et hoc i saltem oī gentium.

Gin acquisiſio nem. *Vel* vt sitis acquisitio in qua de glo rificetur. **E**t dedit cō. Pro mitendo celorum regnum. **G**in gratia. Id ē per grām quam dedit speramus eterna. *Vel* gratia non merito noſto.

S. C. III.

Orare pro nobis zc. Orandum eē bottatur ut dignetur deus doctrinam suaz infatigabili cursu dirige et trāſfundere per ora aploꝝ in aures audiētū: et ab auribus in corda: ut compescātur maloꝝ seditiones. vnde subdit. ut libere mur.

Cliberemur a pſeo. ne noſtroſ ſeducant. vel nobis iniſtias tendat. *Vel* **L**i beremur ab im porunis. Id ē in fidelibus qui refutant verbo dei: nec ſtant in potu quietis. **E**t ma lia. Qui persequuntur inſideſ. Ideo dico liberemur: quod nō dūz accepunt omnes fidem per me: q; accepturi ſunt. *Vel* oēs qui importuni non habent fidem: ſed vos q; habetis con firmitatē dēs. vñ ſub dit. fideliſ zc.

Nō enī o. eſt. f. nec vobis orantib; oēs ſunt creditur: ſed tū p̄gordinati in vita eternā predestinati in adoptiōnē filioꝝ.

Nō enim o. zc. **J**ō aut de p̄oōes credētiū nondū credētes cre dere facit. ut oīdāt q; ipse facit. Nemo ē enī

tā imp̄. tā ingenio tard. q; nō videat deū facere. q; rogari ſe p̄cepit ut faciat. Et ſciendū q; poſſe hie fidē ſicut poſſe hie charitatē natura ē hoīm hie aut fidē ſicut hie charitatē grā ē fideliū. **G**z cū volūtas credēti alijs p̄ pat a dō. diſcernēdū est quid veniat de mia ei. et q; dē iudicio. vniuerſe enī viꝝ dñi mia et veritas. Inveſtigabiles igitur ſunt et mifericordia q; libe rat gratis: et veritas qua iſte indicat.

Denunciamus. De curioſis iſcipit et ocioſis monēs bonos ut eos cor

vos fratres in nomine domini ſeruam: ſi per ihesum precipimus vel honor dei eſt. ſi morbiſa ouis excludit. ſi in honore christi. ſi non communiceſis eis nostri ihesu christi. ut ſubtrahatis

vos ab omni fratre ambulante in ſalutem oī gentium. **I**n aliter q; ordo nature exigit ſi ambulante ſi id ē non ſecundum doctriṇam quam tradidimus eis. ordinate. et non ſecunduz traditi

onem quam acceperunt a nobis.

Ipslī enim ſcitis quemadmodum ſi vere oportet imitari nos. quia boni.

opteat nos imitari. **D**uonia non ſine la

inquieti fuimus inter vos. neq; gra bore.

Ipslī ſum tis panem manducauimus ab ali

prū ab alijs ſi contra gratia ſi vſos ad fa

quo: ſed in labore et fatigatione ſi contra ab aliquo

nocte et die operantes. ne quez ve

ſi ideo multomagis iſti debent viuere de labore ſuo qui non habent hāc p̄tēm ſi ideo non accepi mus.

Strum grauaremus. **N**ō quāl nō

ſi pro alia cauſa hic q; apud coſtib; abſtinuit

hic enim pro exemplo dando. Ibi pro repellendis

peſo.

Habuerimus potestatē: ſed ut nos

ſi re voſ imitamini et oīcum dimittatis

metipſos formaz daremus ſi vobis

ſi operabat inter voſ ad exemplum vestrū ſic

enī faciendum docebam. ad imitandum nos. **N**am et cum

effemus apud voſ hec denuncia

bamus voſ. quoniam ſi quis nō

ſi ideo hoc p̄cipio. ſratio cur laboř ſui men

vult operari. nec māducet. **A**udi

uimus enim quodā inter voſ am

bulare in quiete. nichil operantes

ſi de alienis ſi hoc modo merentur paſci

ſed curioſe agentes. **H**is autem q;

eiusmodi ſunt denunciamus et ob

ſecramus in domino ihesu christo

ſi non rumorosi.

ſi proprij

ſi cum ſilentio operantes ſiuꝝ pa

laboř ſi ne autem occaſione hac ceſſaret minifra

re pauperib; hoc addidit.

ne manduent. **T**hos autem fra

tres nolite deficere benefacientes.

ſi precipimus ut operentur zc.

ſi huic.

Qui ſi quis nō obedierit verbo no-

ſi dei mandato ſi qui ſit mihi ſignificare vel

reprehendere ſi vel p̄ eplaz vrāz hūc notate nobis

ſtro per epiftolam hunc notate: et

non commisceamini cum illo ut

dictū ē. **N**olite ſoliciti eē qd mā. **Z**c. **N**ō enī hoc iō dictū eſt. ut nō p̄curēt qd necessitatē ſat ē. vnde honeste p̄tnerit. ſi nō vt iſta intueantur nec ppter illa faciant. qdquid euangelij ſcōnco facere inuentur.

Curioſe agentes. Hoc factuz abhorret diſciplina dñica. eoz enī de

us vēter eſt. qui ſeda cura neceſſaria ſibi pronident.

Nolite deficere. Quia eſi openat p̄tē ſi non nullis indigere. **E**t

deo monet ne illi qui habebant vnde ſeruſ ſi neceſſaria p̄geberent. hac

npiāt.

Cpsi enim. Et cū illi hēc nō faciāt. debe

tis vitare. **V**el nō am

bulat ſed in traditōem

ſcitis eī qđ me habui

qđ in illō nō videtis.

qđ nō ē op̄ ut exponā

vobis eā traditōez. qđ

eā ſcitis. qđ nō inqeti

vi qđ aliea negocia cu

rāt vagātes hac illac.

Ged ut nosim.

for. da zc. **N**otādū

qđ ap̄s nō ſolū verbis

docebat. ſi hortabat' z

factis. **Y**donei eī mḡi

ē qđ docet ſib; opib;

explere. **E**tsi eī manife

ſt̄va eē nō ignorent.

qđ docētur tñ li negligi

ceperit a mḡo. nō faci

le proficiunt. **A**ndiēb;

eī maḡ opa ſuadet qđ

xb̄a. **J**ōq magnis p̄

conī ſremunerādi ſūt

qđ negligētib; mḡis ſol

ſib; opib; p̄ficiat. **A**pls

ḡ forma erat his qđ te

nues erāt ſba i plebe.

ut diſcerēt libtātē ſuā

nō amittere. **V**n i ſa

lomō. **R**aro inq̄t iſfe

res pedē ad amicū tuū

ne latiat. tui oderit te

Qui enī frequēter ad

alienā mēſā ſuenit. oī

cio deditus aduleſ ne

ceſſe ē pafctē ſe. cū reli

gio n̄a ad libertatem

hoīes aduocet.

Duonia ſi quis

no. v. ope. **A**ug. de

ope mōachoy. **D**icit

qdā de opib; ſpūalib;

Baplū ſcēpiffe. alio

qui ſi de ope corpali ſi

diceret. in qđ v̄l agricō

le vel opifices laborāt

videre ſe tūlū ſe

ūm. qđ in enāgelio ait

Nolite ſolici ſe quid

māducetis zc. **S**z ſu

ḡ ſuine conantur ſi ſibi ſi

ceteris caliginez obdu

cere. ut qđ v̄l ſchari

tas monet. nō ſolū ſa

cere nelit. ſi nec intellige

re. cū mltis alijs loc

eplaz qđ hic ſentiat a

pls aptissime doceat.

vult enī ſeruſ ſe ſi ſe

galit opari vñ viñat

ut nō cōpellātūr ege

ſtate neceſſaria petere

nec ē p̄tra illud qđ p̄

dictū ē. **N**olite ſolici ſe qđ mā. **Z**c. **N**ō enī hoc iō dictū eſt. ut nō p̄curēt

qđ necessitatē ſat ē. vnde honeste p̄tnerit. ſi nō vt iſta intueantur nec ppter

illa faciant. qdquid euangelij ſcōnco facere inuentur.

Curioſe agentes. Hoc factuz abhorret diſciplina dñica. eoz enī de

us vēter eſt. qui ſeda cura neceſſaria ſibi pronident.

Nolite deficere. Quia eſi openat p̄tē ſi non nullis indigere. **E**t

deo monet ne illi qui habebant vnde ſeruſ ſi neceſſaria p̄geberent. hac

occasione pigrescerent. Non enim in reprobationem venit qui humanus est in largiendo, sed hic qui cum possit labore ferre, oiose vult vitam a gere.

Quod signum in omni epistola est. Propter adulteratores scripturarum manu sua in fine omnium epistolarum salutationem se subscribere testatur: ut sub nomine eius nulla epistola accipiatur que non fuerit manu eius subscripta.

Timotheo in asi
ca relicto episcopo, scribit paulus de episcopali officio, quo modo pseudo apostol resistat: quodmodo ecclesia am institutam, quales presbiteros vel diaconos ordinet, quales viduas bonoret, quomodo ipse in ecclesia se habeat vel quomodo eam regat.

Piero. Timotheus ille fuit filius mulieris fidelis, patre gentili procreatus, et cum non esset circuncisus, et ipse gentilis: huic dabant bonum testimonium fratres qui erant lystris et byconio. hunc voluit paulus proficiere secundum video circumcidit, propter iudeos qui erant in illis locis.

Erat quod eruditus tam diuinis scripturis quam liberalibus artibus hunc apostolus creavit episcopum, et ideo cum admonet ut sollicitus sit in ecclesiastica ordinatione, intento apostoli est in hac epistola instruere timotheum de episcopalis dignitatis officio. Modus talis. Primum salutat eum. Deinde monet ut pseudo apostol resistat. Postea instruit de episcopali officio dicens: quales debeat ordinare presbiteros et diacones, et quales debeant esse mulieres eorum. Deinde quales viduas recipere debeat. Et postea de modo correctionis instruit eum. In fine admittit ut vitet prophanas nouitates.

Secundum imperium. Unde segregate nichil paulum et barnabam in opus ad quod elegi eos.

Gratia et misericordia. In hac salutatione tria ponuntur que ei operantur: cum in alijs tantum uno posuerit. Misericordia hic accipitur quod in alijs epistolis gratia dicitur: id est remissio peccatorum. Pax est tranquillitas animi, prelibatio eterne pacis, hoc communiter omnibus optare solet. Gratia vero quam hic additum episcopis optatur: id est donatio spiritus sicut quia ministri dei armantur.

Si rogauit. Post salutationem prius de pseudo repellendis incipit bielegem adhuc tenendam docentibus.

Rogauit dicit: ut affectum charitatis, et formam humilitatis ostenderet.

Fabulis et genealogiis. Augustinus. Hereticus quidam inimicus legis et prophetarum existimat apostolum hoc loco divina eloquia fabulas appellasse, sicut et alibi cum ait prophetas et aniles fabulas denunt. Quis ita non multum hereticus erraret. Cur ergo ipse idem fecit si hoc est se quiles fabulas indicavit. Cur dicit abraham habuit duos filios, et alia

huiusmodi. Sed melius dicit quod propter legitimas scripturas habent inde traditiones non scriptas, quas memoriter docent et deuteronomio vocant, ubi dicunt deum duas uxores creasse primo homini, ex quibus genealogias finitas texunt facientes in fructuissimas questiones, has autem dicit fab.

Fabulis iudeorum, qui dicunt duas mulieres suisse primo homini unam, et alteram ex qua dicunt multos filios esse natos, quod nusquam sacra pagina narrat. Genealogiis, quibus narrant se de genere abrahe et dauid.

uid, quod ide eis salus de beatitur, vel quibus narrant christum non esse de david.

Finis enim.

In fide est edificatio dei; quia ex fide est spes, et inde caritas que est adimplatio legis. Docent et intendunt fabulis et genealogiis, finis et impletio legis est caritas; quare non est opus alijs. Precepti. Pro preceptorum, quorum impletio est dilectio dei et proximi. Unde in his duobus mandatis tota lex pendet et proprie

Finis dicitur terminus, finis consumptio, finis quoque impletio dicitur et consummatio. Atque enim finitur panis, aliter tunica et cibis hic et ibi ager panis et consumatur et perfecta sit. Agere ut siccis et limitibus suis iterclusus amplius non extendatur.

Finis enim precepti. Augustinus.

Totam enim magnitudinem diuinorum eloquiorum secura possidet caritas, quia deum per seipsum quam diligimus.

que radix est omnium bonorum. Unde in his duobus mandatis tota lex pendet et proprie

pheta. Si ergo non vacat omnes sacras paginas perscrutari, omnia in voluntate sermonum euoluere, omnia scripturarum secreta penetrare, tenebaturatem ubi pendent omnia, quia finis omnium est dilectio dei et proximi. Nullum rerum diligendarum genus in his duobus preceptis pretermis est. Cum enim precurrat dilectio dei et sequatur dilectio proximi, de dilectione tua nihil dictum videtur. Sed cum dictum est, diligere proximum tuum sicut te ipsum, simul et tui abs te dilectio pertermissa non est. Ille autem sancte et iuste vivit, qui ordinatam habet dilectionem, ne aut diligat quod non est diligendum, aut que diligat, quod minus vel amplius diligendum est, aut minus vel amplius, quod est ois hoc iniquitatem peccator est, non est diligendus, iniquitatem vero est, diligendus est propter deum, deo vero propter seipsum. Et deum quisque amplius debet diligere, quam seipsum. Item amplius alius homo diligendus est quam corpus nostrum, quia propter deum omnia ista diligenda sunt, potest nobiscum alius homo deo perfici, quod non potest corpus, quia corpus per animam vivit, quia fruatur deo. Omnes autem quae ad paria bona diligendi sunt, sed cum omnibus prodesse non possit, bis potissimum consulendum est, qui pro locorum et temporum vel querum libet rerum oportunitatibus constrictus tibi quasi quadam sorte continguntur. Omnia igitur hec summa est, ut intelligatur legis diuinorum quae scripturarum plenitudo caritas esse rei, qua fruendum est, et rei quoniam ea refiri potest, id est deo et proximi, precipitur enim deus diligere proximus,

Nomen dignitatis ponit ut hac autorita

Anthus a

te timotheus munis resistat pseudo apostolus

postolus chris

Cui qd resistit imperio dei repugnat qui salvatur et christi ex quo est spes glorie, unde nec in christo nec in deo spem salvationis se habere demonstrat qui apostolo resistit in iustitionem et voluntatem patris.

sti ihesu secundum imperium dei

saluatoris nostri, et christi ihesu in quo est speranda vita eterna non in carnibus obseruantibus

Ispei nostre: thimotheo dilecto

hic gratia pro dono spiritali, et miseri filio in fide. **H**gratia et misericordia pro remissione peccatorum.

cordia et patre a deo patre, et christi

Secilicet ita factum minus, quam compa-

rem non precepit quasi minori

sto ihesu domino nostro. **H**ic sicut in ro-

ad ordinandam ecclesiam, que est civitas metropolis astie.

gauit te ut remaneres ephesi, cum irre

in macedoniam: ut de nunciari

discretis a catholica fide tam doctoribus quam

ministris nos

quibusdam ne aliter docerent ne-

subdidit doctrinam eorum, qui legem cum gra-

tia predicant esse necessariam, quia quod dicunt de lege, fabula est non res

et intenderent fabulis et genealo-

que sine termino sunt, vel phantasias

gys interminatis: que questioes

prestant magis quam edificationem dei

que est in fide. **F**inis enim precepti

